NAGY FORGALOM, TISZTES HASZON

A megváltozott szerepkörről, a MESZÖV tevékenységének mostani formáiról kérdeztük meg Vass Imrét, a Szövetkezetek Csongrád megyei Központjának elnökhelyettesét.

— Hetvenegy tagszövetkezet alkotja a MESZÖV-öt — kezdte tájékoztatóját Vass elvtárs. — Ezek a mi kenyéradó gazdáink. Az operatív feladatok közvetlenül a szövetkezetekhez kerültek, érthető, hogy létszámviszonyaink is megváltoztak. Az önálló gazdálkodás önálló döntési jogot is feltételez, akár általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetről, akár takarékszövetkezetről, lakásszövetkezetről vagy éppen az egyetlen dísznövény- és virágtermelő szövetkezetünkről legyen is szó.

Eddig mi állapítottuk meg például, hogy egy fogyasztási szövetkezet hány embert foglalkoztathat. Megszabtuk, hány könyvelő, hány boltvezető, hány kifutó lehet, és körülbelül azt is, hogy mennyit fizethetnek neki. Most azt mondjuk: annyi embert foglalkoztasson, amennyivel a kereskedelmi hálózatot gazdaságosan, a lakosság érdekeinek megfelelően tudja működtetni.

Ha a szövetkezetek tartanak el bennünket, természetesen az ő igényeiket kell kiszolgálnunk. Most még azt se mondhatjuk, hogy legyenek türelemmel, mert felrobbant a répcelaki szénsavgyár. Az ő tervteljesítésüket ez érzékenyen érinti. Azt mondják, szerezzen a MESZÖV, és nekünk szereznünk kell. Átmegyünk Jugoszláviába szénsavért. Megszűnt a tisztviselői státuszunk, úgy kell dolgoznunk, hogy a szövetkezeteknek jó legyen. Ezzel természetesen a lakosság érdekeit szolgáljuk.

A MESZÖV legfontosabb munkaterülete az információs központ létrehozása és fenntartása lesz. Ezt csak jól kvalifikált szakemberek tudják egészségesen működtetni. Feladatunk általában az, hogy meggyőzzük a tagszövetkezeteket egyenként, hogyan kereskedjenek saját tevékenységi körüknek megfelelően. Javaslatainkat nem kötelesek elfogadni. Ha ők jobb megoldást választanak, mi tanulunk tőlük.

— Az első év mérlege?

— Kedvező volt számunkra a mechanizmus első éve. Bolti forgalmunk 6,6 százalékkal több a 67. évinél. Ugyanez a tapasztalat a vendéglátás területén is. Itt 269 milliót forgalmaztak boltjaink és éttermeink. Ezen belül az ételforgalom 40 százalékkal emelkedett (a közétkeztetés és az étlapi választék növekedése egyaránt segítette), csak preszszókávéból 5 millió 200 ezer forint volt a bevétel, cukrásztermékekből 7 millió. Telepeink 100 millió forintnyi építőanyagot adtak el 1968-ban. Beszédes bizonyítékai ezek a számok a falusi életforma változásának is.

Megszólalt belőlem a fogyasztó. Nem az árváltozások segítették ezt a nagyarányú bevételnövekedést?

— Egyes szakterületeken természetesen azok. De vegyük csak a tartós fogyasztási cikkek listáját (tévé, rádió, hűtőgép, mosógép stb.). Itt csökkentek az árak, mégis nőtt a bevételünk 24 százalékkal. Nem az a jó kereskedő, aki kevés árut ad el drágán. Az se, aki sokat, de olcsón. A mi aranyszabályunk a kettő között van: nagy forgalom, tisztes haszon. 1968-as árindexünk 99,2. Ez azt jelenti, hogy az összes eladott cikk értékét figyelembe véve 99 forint és 20 fillért fizettek vásárlóink 1968-ban azért, ami 67-ben 100 forintba került.

— Milyen változás várható falusi boltjainkban 1969-ben?

— 10—12 százalékkal növekszik az élelmiszerforgalom. Ezt úgy értsük, hogy ennyivel többet eszünk. Mi úgy mondjuk: kulturáltabban étkezünk. Nagyobb lesz a választék, jobb a tej- és tejtermék ellátás. Közelebb jutunk a falusi húsproblémák végleges megoldásához is.

Ruházati cikkek esetében 2—3 százalékos emelkedést várunk. Kielégítő lesz a tüzelőellátás, javulnak a bútorvásárlási lehetőségek. Úgy látjuk, teljes ellátást tudunk biztosítani az építőanyagok közül téglából, mészből, cementből, de bizonyos hiány várható még mindig tetőfedő anyagokból, bár lényegesen többet tudunk forgalomba hozni a tavalyinál.

H. D.

Felszállnak a repülők

Összetett lelkű ember lehet a mezőgazdasági pilóta. Szeretnie kell a gépét, mert csak úgy engedelmeskedik neki. Imádhatja a repülést, különben földön járó masinához pártolt volna inkább. De szeretnie kell a földet, a földből élőket is, hiszen értük dolgozik.

Az első találkozásunkkor igencsak erőt vesz rajtam a kisebbségi érzés. Jó öreg biciklivel néztem körül a határban, ő meg mégiscsak repülőgéppel jár. Teszek egy próbát — gondoltam. Amikor fölém ér, odaintek neki, hogy „aggyisten". A nagy szárnyak hónaljából ő is legyint. Amikor üres géppel tér vissza, oldalra billenti magasabbrendű járművét. Úgy köszön ki belőle, mint a parasztember a szekér tetejéről.

Trágyát szállít ő is. Az algyői repülőtérről száll fel ötmázsás rakományával, átröppen a Tiszán, hogy behintse vele az újraéledező gabonatáblákat. Földi géppel még nem lehetne ezt csinálni, az őszi vetés pedig igényli. Két-három mázsával fizet többet, ha ilyen égi áldás száll rá.

Kevesen vannak már nálunk, akik percre számontartják, mikor kel és mikor nyugszik a nap. A mezőgazdasági pilóta tudja. Előfordul, hogy hajnalban már ott fönt köszön a napnak. „Fajront" napnyugta előtt negyedórával. Addig ötvenszer fordul.

— Kemény, nehéz munka ez — mondja, amíg a gép gyomrát műtrágyával etetik. Napi ötven felszállást és leszállást végezni, mindig földközelben repülni, állandó figyelmet követel.

Ehhez képest tényleg „úriember" az a pilóta, aki felszáll Ferihegyen és szép bányfelhők között elviszi a gépét mondjuk Bukarestbe, csinos utasokkal és még csinosabb légikisasszonyokkal. A mezőgazdasági pilóta egyedül repül. Munkanélküliség se fenyegeti. Robotpilóta és pilóta nélküli repülőgép egyelőre ezt a feladatot nem tudja ellátni. Ide furfangos észjárású ember kell, aki ki tudja kerülni a jegenyefát is, meg az apró tanyát is úgy, hogy a mellette húzódó gabona már megkapja tavaszi fejadagját. Pedig elég rossz a kilátás ebből a gépből.

Start előtti rakodás

Amíg a földön áll, beszállhatok. (Nem vinne el, ha kérném se, de nem mennék vele, ha hívna, akkor se.) A sok apró órácskát őrző műszerfal tetejét műtrágya lepi el. Ki mivel bánik, az ragad rá. És ha permetez? — Akkor másképp fest a mezőgazdasági pilóta. Itt gázálarcnak mondják az emberek, de inkább csak légző-védőkészülék az, amit az arcomra teszek. Gyenge és erős mérgek vannak a növényvédelemben, nem kockáztathat az ember. Egy kis szédülés, és oda a biztonság.

Tizenkilenc éve már, hogy a levegőben keresi kenyerét a pilóta. Sportrepülőként kezdte, vitorlázott, motoros géppel is repült, később másokat tanított repülni. 1957 óta a mi kenyerünk megtermelésén munkálkodik.

Egyébként pesti ember. Azelőtt csak hírből ismerte a mezőgazdaságot. Az idén már januárban a vetések fölött keringett. Hetenként egyszer megy haza, zsúfolt vonattal. Ménesi Györgynek hívják.

Amíg a gép dolgozik, az emberek sorban hasítják fel a műtrágyás zsákokat, nagy fúrkóval apróra törik az összecsomósodott rögöket, hogy daraként adagolhassák be bádogvödörrel majd a gépbe. Ők már többet tudnak a repülésről, mint én. Lehet, hogy az unokának már ilyen lovat szánnak?

Horváth Dezső

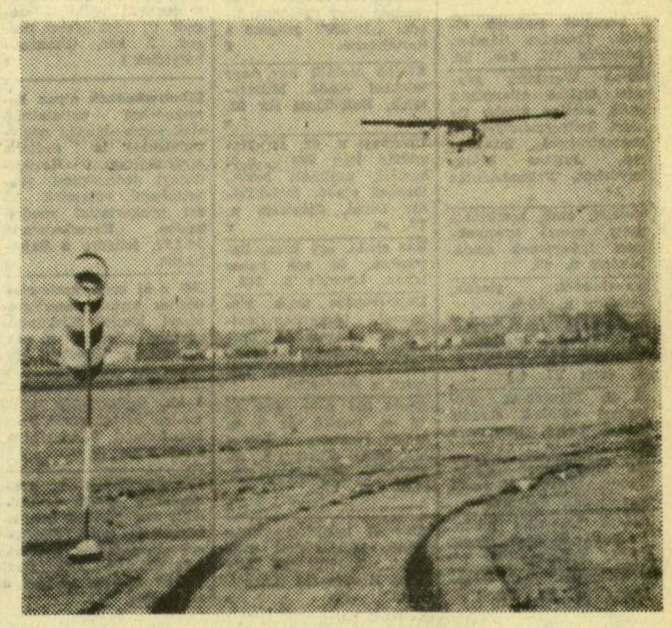

A szántóföld felett

Nincs katapult, csővázas vászonszékét akármelyik sporthorgász elfogadná ülőkének a Tisza-partra. Puritánul egyszerű az egész gép. Vegyes építésű, a „sárkányt" acélszerkezet és vászonbevonat alkotja. Ha hosszabb ideig áll, kikötik, hogy arrébb ne gurítsa a szél.

Ágazati gazdálkodás

Nehéz esztendő járt tavaly a szegedi határban. A Felszabadulás tábláit nemcsak a komisz időjárás, a mostoha tavasz, s az aszályos nyár sújtotta, hanem igen sok esetben tetemesre rúgtak az olajkárok is. A szövetkezetiek már korábban számoltak az „olajváros" szomszédságával, s gazdálkodásukat átszervezték. Első esztendő volt a tavalyi, amikor ágazati rendszerben dolgoztak. Bevált. Mutatják ezt az eredmények, amelyek mindenképpen az ágazati rendszernek is köszönhetők. A sok kicsi sokra megy alapon a növénytermesztés, az állattenyésztés, a kertészet és a gépesítési üzemág is bebeszállt az évi eredménybe.

Növénytermesztés: búzából 670 holdon termesztettek, s 19 mázsás holdankénti átlaggal terveztek. 108 hold azonban tönkrement, az olajosok csak a búza kártételéért 619 ezer forintot fizettek. Mégis, szépen fizetett a föld, hiszen az összes területre vetítve a holdankénti átlag 17,8 mázsa volt. Vízigabonából 400 holdon várták a fizetséget a szövetkezeti gazdák, 13 mázsás terméssel. Többet adott a növény. A kukorica is kitett magáért.

— A munkaköltségeknél sokat megtakarítottunk. Az embereket érdekeltté tettük a jobb, gazdaságosabb munkában, s ennek meglett az eredménye. Egymillió 23 ezer forinttal kisebb költségráfordítással termeltek a növénytermesztésben. Nyilvánvaló, ennek arányában kapták az év végi prémiumot — így az elnök.

A Felszabadulás esztendőről esztendőre nagyobb igénnyel, kívánalmakkal dolgozik. Tavaly például a növénytermesztésben 4,5 mázsa vegyes műtrágyát használtak fel holdanként. Ez igen jó eredmény, mondhatnánk azt is, európai színvonal. De ami lényeges, a földre juttatott műtrágya ki is fejtette hatását. Nem szólva arról, egy biztonságosabb termesztés mellett még jobban jövedelmezhetett volna.

Sok tanulsággal szolgált az aszályos nyár a különböző kukoricafajtáknál. Köztudott, hogy Szeged reprezentatív gazdaságában jelentős területen termesztettek jugoszláv hibrideket. Bebizonyosodott, hogy a nagy szárazságban a fajták ellenállóképessége csökkent. A tanulság mégis az, hogy az idén a legjobb hazai fajták mellett a jugoszláv hibridek ismét földbe kerülnek.

Az állattenyésztés sok gonddal, bajjal kínlódta végig az évet. Mégis a végeredmény, amit különösen a jól jövedelmező juhászat és a marhahizlalás „hozott"; az állattenyésztés összesen 623 ezer forinttal teljesítette túl évi bevételi tervét.

A kertészet is önálló üzemággá fejlődött. Összesen 355 holdon, szántóterületen működött tavaly, s ha az olajkárokat, a jégkárt, s egyéb kieséseket nem számoljuk, akkor elfogadható az eredmény.

Sz. L. I.

Az italozás vége

Együttesen és külön-külön elkövetett bűncselekmények miatt álltak a szegedi járásbíróság előtt Paplógó Szilveszter 20 éves, Mórahalom, IV. kerület 3., és Gyémánt József 27 éves, Szeged, Tompa Mihály utca 28. szám alatti lakosok, akik régebbről ismerték egymást. Mindketten büntetett előéletűek és alkoholisták. Paplógó a 10. AKÖV-nél volt segédmunkás. Gyémánt a szegedi Móra Ferenc Tsz-ben volt fuvaros, ahol több személy sérelmére sikkasztott. A tüzelőszállításra felvett előlegeket, több száz forintot megtartotta magának. Közösen elkövetett bűncselekményük is italozással kezdődött. Hajnali 4 órakor tántorogtak ki egy vendéglőből, majd a Kölcsey utca 8. számú ház kapualjából elvittek egy motorkerékpárt, s azzal Paplógó szüleihez, Mórahalmára indultak. Útközben kétszer is elestek a motorkerékpárral, amely annyira megrongálódott, hogy nem tudtak vele továbbhajtani, útközben elhagyták. Zákányszéken az I. kerület 40. szám alatti tanyába egy ablakon keresztül behatolt Gyémánt, s magához vett egy Orionton táskarádiót, amelyet egy másik tanyában eladott. Az érte kapott pénzt megfelezte társával. Röviddel utána ugyancsak Zákányszéken, az I. kerület 66. számú tanyába is ablakon át mászott be Gyémánt és két karórát tulajdonított el. Egyik órát átadta társának, aki azt később elzálogosította egy italboltban.

A bíróság mindkettőjük esetében összbüntetést állapított meg. Paplógó Szilveszter büntetése 1 év és 3 hónapi szabadságvesztés, Gyémánt Józsefé 3 év. Egyik ítélet sem jogerős.

L. F.

Szeretettel meghívunk minden kedves utasunkat, a

„Hűséges útitárs az IBUSZ" c. plakát-, fotó- és propagandakiállításunkra

a Művelődési Központba, Szeged, Vörösmarty u. 3. (színházzal szemben.)
Nyitvatartás: március 19-én 12.00 órától, március 21-ig naponta 10.00—18.00 óráig.

IBUSZ SZEGED

A 7 sz. átvételi bélyegzőnk elveszett,

annak használatát letiltjuk és ezzel történő semmiféle átvételt nem fogadunk el.

DÉL-MAGYARORSZÁGI ÁRAMSZOLGÁLTATÓ VÁLLALAT ÜZLETIGAZGATÓSÁGA, SZEGED.

Különleges méteráruk árusítással egybekötött bemutatója a hódmezővásárhelyi Divat Kötöttárugyár termékeiből a **Centrum Áruházban**

Érdemes megtekinteni a tavaszi kötöttárú újdonságokat az áruház Lenin körúti kirakataiban, vételkényszer nélkül

Centrum Áruház, Lenin krt 47.

NYITVA: reggel 8-tól este 7-ig, szombaton délután 5-ig.

CENTRUM ÁRUHÁZ SZEGED